

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543 โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 รอบ แบบสอบถามรอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 16 ข้อ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบแรกมาวิเคราะห์ เพื่อสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 จำนวน 162 ข้อ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ช่วงคะแนน นำข้อมูลจากแบบสอบถามในรอบที่ 2 มาคำนวณค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป มาสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งใช้ข้อความเดิม แต่เพิ่มตำแหน่งของมัธยฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบในรอบที่ 2 มาวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ค่าผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในแต่ละข้อความของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาสรุปผลเป็นแนวโน้มด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543 ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเป็นแนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543 มีดังนี้

1. แนวโน้มของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

1.1 ลักษณะทั่วไปของหลักสูตรภาษาอังกฤษ คือ จะเป็นหลักสูตรที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร

1.2 จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ

1.2.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ตามความเหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

1.2.2 เพื่อให้ผู้เรียนนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

1.2.3 เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล

1.3 โครงสร้างของหลักสูตรภาษาอังกฤษ

1.3.1 น่าจะเป็นวิชาบังคับ

1.3.2 จะเริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.3.3 จะใช้เวลาเรียนประมาณ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

1.4 เนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษ

1.4.1 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหา

ก. จะเป็นเนื้อหาที่มีระดับความยากง่ายตามความสนใจระดับชั้น และอายุของผู้เรียน

ข. จะเป็นเนื้อหาที่สมจริง คือ สอดคล้องกับสภาพของการใช้จริงที่อาจเกิดขึ้นได้

ค. จะเป็นเนื้อหาที่เน้นทักษะพื้นฐานและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นแกนกลางและจะเป็นเนื้อหาเฉพาะในท้องถิ่นด้วย

ง. จะเป็นเนื้อหาที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ

จ. จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นที่สามารถนำไปใช้สื่อความหมายได้

ฉ. จะเป็นเนื้อหาที่บูรณาการทักษะทั้ง 4 เข้าด้วยกัน

ช. จะเป็นเนื้อหาที่เอื้อต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

ซ. จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเองและสิ่งแวดล้อม

1.4.2 ขอบข่ายของเนื้อหา

ก. จะมีเนื้อหาด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง การบอกอาการเจ็บป่วย การกรอกรายละเอียด ประวัติส่วนตัว และการซื้อขาย เป็นต้น

ข. จะมีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมทางภาษา เช่น การทักทาย การแนะนำตนเอง และมารยาททางสังคม เป็นต้น

ค. จะมีเนื้อหาด้านความรู้รอบตัว และปัจจัย 4 ต่าง ๆ บ้ายประกาศซื้อสินค้า และสถานที่ที่เห็นอยู่เป็นประจำ

ง. จะมีเนื้อหาด้านการถาม ตอบ และปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ

จ. จะมีเนื้อหาด้านการฝึกทักษะพื้นฐานทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนในลักษณะบูรณาการกัน

ฉ. จะมีเนื้อหาด้านการฝึกพูด และเล่าเรื่องที่อ่านโดยใช้คำพูดของตนเอง

ช. จะมีเนื้อหาด้านการออกเสียง คำ วลี ประโยค และสถานการณ์จริงที่ใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ

2. แนวโน้มด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

2.1 กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.1.1 ลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ก. จะเป็นการเรียนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ข. จะเน้นการเรียนรู้จากสังคมและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

ค. จะมีบรรยากาศของการเรียน 2 ลักษณะ คือ ทั้งสนุกสนาน

และเป็นวิชาการควบคู่กันไป

ง. จะเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม

จ. ทั้งครูและนักเรียนจะมีบทบาทในการเรียนการสอนร่วมกัน

เช่น การจัดกิจกรรมทางภาษา เป็นต้น

2.1.2 วิธีสอนภาษาอังกฤษ

- ก. จะใช้วิธีสอนแบบผสมผสาน คือ ใช้ข้อดีของวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละครั้ง
- ข. จะสอนโดยใช้เกม สถานการณ์ และบทบาทสมมติ

2.1.3 บทบาทของครู

- ก. จะลดบทบาทในการเป็นแม่แบบของการใช้ภาษา โดยใช้แถบบันทึกเสียง วิดีทัศน์ และสื่ออื่น ๆ แทน
- ข. จะต้องเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำ และตรวจสอบการฝึกของผู้เรียน
- ค. จะต้องเป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรม ทางภาษามาช่วยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
- ง. จะต้องเป็นผู้จัดกิจกรรมและสร้างสถานการณ์จูงใจให้ผู้เรียนฝึกกิจกรรม
- จ. จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนที่เน้นการใช้ภาษา

2.1.4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน

- ก. ครูและนักเรียนจะมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกันมากขึ้น
- ข. ครูและนักเรียนจะร่วมมือและปรึกษาหารือกันในการทำกิจกรรม

2.2 สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.2.1 หนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษ

- ก. จะมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและระดับชั้น
- ข. จะมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้กระทำด้วยตนเอง
- ค. จะมีสีสันสวยงาม ตัวหนังสือโตพอสมควร และมีภาพประกอบ

ทุกบท

- ง. จะมีเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร
- จ. จะมีเนื้อหาที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์
- ฉ. จะมีภาพป้ายประกาศต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะพบจริงในชีวิต

ประจำวัน เช่น No Smoking, Bus Stop หรือฉลากยา เป็นต้น

2.2.2 สื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ

- ก. จะเป็นสื่อประเภท เกม
- ข. จะเป็นสื่อประเภท แลบบันทึกลีขียง
- ค. จะเป็นสื่อประเภท วิดีทัศน์
- ง. จะเป็นสื่อประเภทของจริง ของจำลอง บัตรคำ บัตรภาพ

และแถบประโยค

2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.3.1 จุดประสงค์ของการวัดและประเมินผล

- ก. เพื่อพัฒนาการของนักเรียน
- ข. เพื่อปรับปรุงการสอนของครูและเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม
- ค. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน
- ง. จะเป็นการวัดและประเมินผลทั้งด้านความรู้และความ

สามารถในการใช้ภาษา

2.3.2 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- ก. จะประเมินผลจากการฝึกและทำกิจกรรมในห้องเรียน
- ข. จะมีการใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบเพื่อวัดผลให้
- ค. จะมีการประเมินผลการเรียนเป็นระยะแบบต่อเนื่อง
- ง. จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลตนเอง

ตรงตามจุดประสงค์

2.3.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน จะใช้เกณฑ์การประเมินผลทั้ง 2 แบบ

คือ แบบอิงกลุ่ม และแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้สามารถยึดหยุ่นได้

จากผลการวิจัยดังที่ได้สรุปมาแล้วข้างต้น ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของหลักสูตรและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นแนวโน้มที่จะไปได้ค่อนข้างมาก ดังจะได้อภิปรายผลต่อไปนี้

1. แนวโน้มของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของหลักสูตรภาษาอังกฤษในอนาคต จะเป็นหลักสูตรที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุไรวรรณ ศฤงคารนันต์ (2527) พบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เพราะช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าลักษณะทั่วไปของหลักสูตรภาษาอังกฤษในอนาคต 10 ปีข้างหน้า มีลักษณะเหมือนกันกับหลักสูตรฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน อาจเป็นไปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญยังคงเห็นความสำคัญในการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารอยู่เช่นเดิม

ในส่วนจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ ปรากฏว่า แนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด คือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ตามความเหมาะสมแก่วัย และศักยภาพ โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคต มีแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไปจากหลักสูตรเดิม และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือ หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีจุดประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้ความรู้ที่ได้รับนั้นเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน และเพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรฉบับปัจจุบันยังมีลักษณะกว้างและเป็นสากลไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถในการเรียนรู้ และไม่คำนึงถึงการนำความรู้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ดังเช่น แนวโน้มด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษในอนาคต ซึ่ง กัญจนา สินธวานนท์ (2523) กล่าวถึง การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ ไม่ควรกำหนดเพียงเพื่อให้ผู้เรียนมี

ความสามารถในการสื่อความหมายโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพทั้งทางการฟัง พูด อ่าน และเขียน เท่านั้น แต่ควรให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย และจากผลการวิจัยของ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.) พบว่า ความถนัดมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด และความถนัดในที่นี้หมายถึง ความสามารถเฉพาะตัวหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลนั่นเอง ซึ่งหลักสูตรภาษาอังกฤษในอนาคตให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษในอนาคต ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถในการเรียนรู้และเอื้อต่อการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอีกด้วย

สำหรับโครงสร้างของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคต ปรากฏว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีแนวโน้มที่จะเป็นวิชาบังคับ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษจะพบว่า ในปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและมีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย ทั้งในด้านการศึกษา สังคม การค้า เศรษฐกิจ การเมือง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเทคโนโลยี แม้แต่ในชนบทที่ห่างไกลก็ยังเกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ จึงอาจกล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อคนไทยหลายด้านทั้งทางด้านวิชาการ ด้านการติดต่อค้าขาย ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ตลอดจนการเมือง และด้านชีวิตประจำวันของคนไทย จากประโยชน์ของภาษาอังกฤษดังกล่าว ผู้เชี่ยวชาญจึงมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าน่าจะมีโครงสร้างเป็นวิชาบังคับในอนาคต เพราะแม้เป็นวิชาเลือก โรงเรียนประถมศึกษาประมาณ 92% ของโรงเรียนทั้งหมดในปีแรกที่อนุญาตให้เปิดสอนได้ ยังทำการเปิดสอนภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ (ดอริส โกลด์ วิบูลย์ศิลป์, สัมภาษณ์) ทั้งนี้เมื่อวิชาภาษาอังกฤษจะเป็นวิชาบังคับ ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านให้ความคิดเห็นที่ครูอาจจะกระตือรือร้นในการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น รัฐบาลก็จะให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ซึ่งจะมีผลไปถึงงบประมาณที่จะจัดสรรมาให้กระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับระดับชั้นที่เริ่มเรียน ปรากฏว่า มีแนวโน้มที่จะเริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาจจะเป็นไปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับการรู้ภาษาอังกฤษประกอบกับสถานการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตรภาษาอังกฤษ จึงเห็นว่าน่าจะเริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งในอดีตมีบุคคลหลายฝ่ายเคยคัดค้านว่าไม่ควรให้มีการเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเพราะต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาแม่ให้ได้ดีเสียก่อนจึงจะสอนภาษาที่สอง อีกทั้งผู้เรียนยังเล็กเกินไป ไม่พร้อมที่จะเรียนและจะทำให้สับสนได้ แต่มีนักภาษาศาสตร์ คือ จอห์น บี แครรอล (John B. Carroll, 1953) กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษแก่เด็กนั้นควรเริ่มสอนตั้งแต่เด็กอายุน้อยเพราะอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงและกล่อมเนื้อที่เกี่ยวกับการออกเสียงยังไม่เจริญเต็มที่ สามารถจะฝึกหัด การพูด การอ่าน หรือการออกเสียงในทางภาษาได้ง่ายกว่าที่จะไปฝึกทักษะ เมื่ออวัยวะและกล่อมเนื้อเหล่านี้เจริญเต็มที่แล้ว โดยศาสตราจารย์ เฟย์ แอล บัมพาส (Faye L. Bumpass, 1963) กล่าวยืนยันว่า เด็กในวัย 2-12 ปี เป็นวัยที่เรียนรู้ภาษาได้ดีที่สุด

และจากผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มในอนาคต จะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่เล็กลงมา จากหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับปัจจุบันที่ให้เริ่มเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบกับเด็กในระดับชั้นนี้มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 2-12 ปี จึงเป็นช่วงที่เรียนภาษาได้ดีที่สุดเช่นกัน และจากผลการวิจัยของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ (2519) พบว่า แนวโน้มที่เด็กไทยเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในชั้นสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเด็กที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในชั้นที่เล็กกว่า ย่อมเป็นสิ่งยืนยันได้ว่าการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 น่าจะสนับสนุนแนวความคิดของผู้เชี่ยวชาญที่ระบุแนวโน้มด้านระดับชั้นที่เริ่มเรียนดังกล่าว

สำหรับอัตราเวลาเรียนนั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันค่อนข้างมากว่าน่าจะใช้เวลาเรียนประมาณ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่อัตราเวลาเรียนที่ใช้จะอยู่ในดุลยพินิจของครูที่อาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของสภาพเนื้อหา ระดับชั้นและอายุของผู้เรียน โดยคำนึงถึงจิตวิทยาการเรียนรู้เป็นหลัก เมื่อพิจารณาหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับปัจจุบันจะพบว่ามีอัตราเวลาเรียนเท่ากัน แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าอัตราเวลาเรียน 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มีความเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ช่อเพชร เล็งสมวงศ์ (2529) ที่พบว่า ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเวลาเรียนภาษาอังกฤษที่กำหนดไว้ในหลักสูตร คือ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เหมาะสมดีแล้ว

ส่วนผลการวิจัยด้านแนวโน้มของหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาของหลักสูตร ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ปรากฏว่า มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหา ดังนี้ คือ เนื้อหาน่าจะมีระดับความยากง่ายตามความสนใจ ระดับชั้น และอายุของผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาจะสอดคล้องกับสภาพการใช้ภาษาจริงที่จะเกิดขึ้นทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ โดยจะบูรณาการทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เข้าด้วยกัน เนื้อหาจะเป็นเรื่องราวของตนเองและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นด้วย โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันเป็นแกนหลัก แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคตจะเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีบทบาทในการวางแผนหลักสูตรมากขึ้น ซึ่งในหลักสูตรฉบับปัจจุบัน ก็เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นจัดทำหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอยู่แล้ว แต่สภาพความเป็นจริงจะพบว่า ครูไม่สามารถปรับเนื้อหาได้และคงสอนไปตามเนื้อหาที่บรรจุในหลักสูตร (กานดา จรตล, 2529) ดังนั้นเนื้อหาที่เรียนจึงนำไปใช้ไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาลี ศิลปธรรม (2533) ที่พบว่า เนื้อหาที่เรียนจากโรงเรียนไม่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ เพราะครูไม่พลิกแพลงเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพนอกห้องเรียน เช่น เรื่องการต่อรองราคาสินค้า ซึ่งเนื้อหาที่บรรจุในหลักสูตรฉบับปัจจุบัน จะพบว่า เนื้อหาเกี่ยวกับการซื้อขายนั้นเป็นเนื้อหาที่จัดไว้กว้าง ๆ สำหรับนักเรียนทั่วไป จึงมีเพียงการถามและบอกราคาสินค้าเท่านั้น ซึ่งในสภาพที่เป็นจริงการซื้อขายย่อมต้องมีการต่อรองราคาสินค้ากัน แต่ไม่ปรากฏรูปประโยคที่เกี่ยวกับการต่อรองราคาสินค้า ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า หลักเกณฑ์ข้อหนึ่งในการพิจารณาคัดเลือกเนื้อหาที่สำคัญ คือ นอกจากจะคำนึงถึงการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว ยังต้องคำนึงถึงสภาพของการใช้จริงอีกด้วย ซึ่ง กาญจนา ปราบพาล และคณะ (2528) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาควรใช้ภาษา กิจกรรม ตลอดจนทักษะที่จะฝึกผู้เรียนในสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องพบและใช้จริง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงจะประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อานา บี ซัลแมน (Ana B.Szulman, 1973) พบว่า ครูจะต้องใช้เนื้อหาที่เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน จึงจะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น และผู้เรียนจะมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการเรียน

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายของเนื้อหาที่ว่า จะมีเนื้อหาด้านความรู้รอบตัวและปัจจัย 4 ต่าง ๆ เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค บ้ายประกาศต่าง ๆ ชื่อสินค้า และสถานที่ที่พบเห็นอยู่เป็นประจำ โดยสอดคล้องหลักเกณฑ์การคัดเลือกเนื้อหาที่ว่า จะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของตนเองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมไปถึงเนื้อหาด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น การบอกทิศทาง การบอกอาการเจ็บป่วย การกรอกรายละเอียดส่วนตัว และการซื้อขายสินค้า นอกจากนี้ ยังมีเนื้อหาด้านวัฒนธรรมทางภาษา เช่น การทักทาย การแนะนำตนเอง และมารยาททางสังคม เป็นต้น และที่สำคัญคือจะมีเนื้อหาด้านการออกเสียงคำ วลี ประโยค และสถานการณ์จริงที่ใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรที่เน้นการนำความรู้ไปใช้ทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพอีกด้วย ส่วนเนื้อหาด้านการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนจะมีลักษณะบูรณาการกัน ซึ่งการบูรณาการทักษะทั้ง 4 เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าทักษะสัมพันธ์ ซึ่ง กัญญา สินธวานนท์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ถ้ามุ่งทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อให้ได้ประโยชน์จริงนั้น จะต้องเป็นสิ่งที่มาเสริมปลายทาง เมื่อผู้เรียนมีรากฐานมั่นคงจากการเรียนทักษะพื้นฐานทั่วไปแล้ว คือ สามารถเข้าใจโครงสร้างและกลไกทางภาษาพร้อมทั้งมีทักษะแต่ละด้านที่จะใช้ภาษาได้แล้ว ดังนั้นในขั้นแรกของการวางรากพื้นฐานทางภาษา จึงควรสอนความรู้ทั้ง 4 ทักษะให้สัมพันธ์กันก่อน แล้วจึงค่อยสอนแยกในแต่ละทักษะ เมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาและขอบข่ายของเนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในอนาคตแล้ว จะพบว่ามีลักษณะและขอบข่ายที่กว้างกว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน หลักสูตรภาษาอังกฤษในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า นอกจากจะเน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้วยังเน้นการนำความรู้ไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพอีกด้วย ซึ่งในแง่ของการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพนั้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอนที่จะปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพการใช้จริงในการประกอบอาชีพในแต่ละท้องถิ่นด้วย

2. แนวโน้มด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะมีลักษณะที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทั้งครูและนักเรียนจะมีบทบาทในการเรียนการสอน

ร่วมกันจะ เน้นการ เรียนรู้จากสังคมและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน บรรยากาศในการ เรียน
 จึงมีทั้งสนุกสนานและบรรยากาศของวิชาการ จากลักษณะการเรียนการสอนดังกล่าวจะ เห็นว่า
 ความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียนในการ เรียนการสอนจะมีมากขึ้นกว่าเดิม การเรียน
 ยังคง เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่นเดียวกับหลักสูตรฉบับปัจจุบัน ลักษณะของการทำงาน เป็นกลุ่ม
 นั้น สมาชิกภายในกลุ่มจะมีทั้งคนที่เรียนเก่งและคนที่เรียนอ่อนปนกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะ
 เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนและจะทำหน้าที่แทนครูในบางครั้ง โดยให้ความรู้แก่
 นักเรียนที่เรียนอ่อนและไม่เข้าใจได้ เป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าบรรยากาศของการเรียนจะคลาย
 ความเครียดลงได้ทางหนึ่ง ซึ่งจากการประชุมทางวิชาการ เรื่อง "ภาพลักษณ์การศึกษาไทย :
 อดีต ปัจจุบัน อนาคต" สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533) กล่าวถึงบรรยากาศของการเรียนการสอน
 ในอนาคตว่า ความเครียดในการเรียนกับครูจะลดลงเพราะครูไม่ใช่แหล่งความรู้เพียงแหล่ง
 เดียวอีกต่อไป แต่ยังมีสื่อต่าง ๆ ที่ให้ความรู้กับผู้เรียนได้ ซึ่ง สุไร พงษ์ทองเจริญ (2524)
 กล่าวว่า เด็กในวัยนี้ชอบกิจกรรม ชอบการทำงานเป็นกลุ่ม ต้องการความสนุกสนาน ใน
 ขณะเดียวกันก็รู้จักใช้เหตุผลและต้องการแสดงความสามารถของตนให้คนอื่น เห็นด้วย

ส่วนแนวโน้มด้านวิธีสอนภาษาอังกฤษ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้อง
 กันว่า การสอนภาษาอังกฤษในอนาคตน่าจะนำเอาข้อดีของวิธีสอนแต่ละวิธีมาประยุกต์ใช้ให้เกิด
 ประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสอนแบบผสมผสาน มีการนำข้อดีของวิธีสอนที่
 นิยมใช้ในประเทศไทยมาใช้เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการ เรียนรู้แต่ละ
 ครั้ง และจะไม่ยึดวิธีใดวิธีหนึ่งซึ่งจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นแล้ว
 ว่า วิธีสอนหรือแนวการสอนภาษาอังกฤษแต่ละวิธีที่นิยมใช้ในอดีตมีข้อดี ที่น่าจะนำมาประยุกต์
 ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ ซึ่งจากผลการ
 วิจัยของ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522) พบว่า ปัจจุบันวิธีสอนภาษาต่างประเทศ
 มีแนวโน้มที่จะใช้วิธีสอนแบบผสมผสานมากขึ้น เพราะวิธีสอนแบบนี้ เป็นการ เลือกใช้ข้อดีของ
 วิธีสอนแบบต่าง ๆ มาผสมผสานกัน การสอนของครูคนหนึ่งอาจจะใช้หลาย ๆ วิธี เพื่อให้
 เหมาะสมกับผู้เรียน สภาพห้องเรียน จุดประสงค์ และเนื้อหา และสอดคล้องกับคำกล่าว
 ของ พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ (2524) เกี่ยวกับการสอนของครูภาษาอังกฤษ ที่ว่าครูไม่ควรยึด
 วิธีสอนวิธีใดวิธีหนึ่ง ครูควรจะใช้วิธี สอนหลาย ๆ วิธีผสมผสานกัน และใช้เทคนิคในการสอน

หลาย ๆ แบบ ส่วนการดำเนินการสอนจะใช้เกมต่าง ๆ สถานการณ์ และบทบาทสมมติ เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมทางภาษาและเนื่องจากเป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับ ประถมศึกษา ผู้เรียนอยู่ในวัยเด็ก อายุน้อย วิธีสอน และสื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ จึงมีความหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อเร้าใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูจัดขึ้น สื่อการเรียนจะ ประกอบด้วยเกมต่าง ๆ แลบบันทึกเสียง วิทยุทัศน์ ของจริง ของจำลอง บัตรคำ และ แลบบระโยค ซึ่งจากผลการวิจัยของ รัสเซลล์ ฮาโรลด์ บิชอป (Russell Harold bishop, 1967) พบว่า การสอนภาษาที่ติดจะใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีและจะต้องใช้อุปกรณ์ การสอนมากขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ น่าจะมีบทบาทในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น โดยใช้เป็นสื่อ การสอนและใช้ในการประเมินผล ซึ่งอาจจะมีความเป็นไปได้ในการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมทั้งประเทศแล้ว มี ความเป็นไปได้ค่อนข้างน้อยมาก เพราะปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อให้เพียงพอกับ จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ แต่สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาของเอกชนหรือของ รัฐบาลในตัวเมืองที่มีเงินสนับสนุนการศึกษามากพอ ก็สามารถนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษได้

ส่วนแนวโน้มด้านบทบาทของครูในการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า ครูจะลดบทบาท ในการเป็นแม่แบบในการใช้ภาษา โดยจะใช้แลบบันทึกเสียง วิทยุทัศน์ และสื่ออื่น ๆ แทน ทั้งนี้ครูจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนที่เน้นการใช้ภาษาในการสื่อสารด้วย จากผลการ วิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนภาษา อังกฤษที่ไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งสืบเนื่องมาจาก ตัวครูภาษาอังกฤษที่ไม่ยอมใช้สื่อการเรียนการสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการแนะนำวิธีใช้ไว้ ในคู่มือครู เช่น แลบบันทึกเสียง ซึ่งนักเรียนสามารถฟังเสียงภาษาอังกฤษจากเจ้าของภาษา ได้ การที่ครูได้ให้นักเรียนดูบัตรคำ แผนภูมิ หรือรูปภาพ แล้วออกเสียงตามครู จะพบ ข้อบกพร่องในการสอนมาก โดยเฉพาะกับครูที่มีความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดีพอ ไม่ควรให้ นักเรียนพูดเลียนเสียงของตนเอง (ทัศนีย์ ศุภเมธี, ม.ป.ป.) จากผลการวิจัยของ วิรัตน์ ไวยกุล (2513) พบว่า ครูไม่มีความรู้ ความสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพได้ ครูยังคงใช้วิธีสอนแบบเดิม ซึ่งถือว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้การเรียนการสอน

ไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกเสียงภาษาอังกฤษของครู ซึ่งสอดคล้องกับ ปานดา ไข่เทียมวงศ์ (2529) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของครู ภาษาอังกฤษ และได้วิเคราะห์ปัญหาของครูตั้งแต่มีการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และวิธีสอน ภาษาอังกฤษในปี พ.ศ.2520 จนถึงปี พ.ศ.2528 พบว่า ครูขาดทักษะในการสอนและไม่แม่นยำในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้บทบาทของครูในการเป็นแม่แบบในการใช้ภาษาที่ผิดพลาดในอดีตและปัจจุบัน จึงน่าจะลดลงและใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เช่น แถบบันทึกเสียง และวีดิทัศน์ เป็นต้น แทนการออกเสียงของครู ส่วนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนจะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

สำหรับแนวโน้มด้านหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษในอนาคตน่าจะประกอบด้วยเนื้อหาที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ โดยเนื้อเรื่องจะต้องน่าสนใจเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นของผู้เรียน และตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ภายในตัวเล่มของหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษจะมีสีสันสวยงาม ตัวหนังสือโตพอสมควร มีภาพประกอบทุกบทเรียนและจะมีภาพป้ายประกาศต่าง ๆ ที่ผู้เรียนพบเห็นอยู่ในเป็นประจำ เช่น No Smoking, Bus Stop หรือฉลากยา เป็นต้น อีกทั้งยังประกอบด้วยกิจกรรมทั้งที่ให้ผู้เรียนได้กระทำด้วยตนเองและกิจกรรมที่ต้องกระทำเป็นกลุ่ม ส่วนการใช้หนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษนอกจากจะใช้ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหลักแล้ว โรงเรียนยังสามารถเลือกใช้หนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษนอกเหนือจากของกรมวิชาการได้อีกด้วย จากผลการวิจัยดังกล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า จุดสำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญคำนึงถึง คือ สภาพสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นลักษณะของเนื้อหาที่บรรจุในหนังสือแบบเรียนจึงน่าจะสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย คือ เนื้อหาจะต้องทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ เนื่องจากผลการวิจัยด้านแนวโน้มของจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พบว่าจะเน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ดังนั้นเนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษจึงต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ด้วย ซึ่งจากข้อค้นพบของศรีวิชัย สุวรรณภักดี (2520) พบว่า เนื้อหาในหนังสือแบบเรียนไม่เรียงลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปหาเนื้อหาที่ยาก เนื้อหาบางเรื่องควรสอนควบคู่กันไปก็ถูกจัดแยกออกจากกัน ส่วนเนื้อหาที่ต้องเรียน

ต่อเนื่องกันก็ขาดตอนไป โดยมีเนื้อหาอื่นมาแทนขาดความต่อเนื่อง และไม่เหมาะสมกับระดับ
 ชั้นของผู้เรียน นอกจากนี้ยังขาดแบบเรียนภาษาที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียนในด้านความสนใจ
 และเนื่องจากผู้เรียนในวัยเด็กชอบทำงานกลุ่ม ต้องการความสนุกสนาน และแสดงความสามารถ
 ของตน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2524) ดังนั้นหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษน่าจะมีลักษณะ
 ที่สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียน นั่นคือ บทเรียน
 น่าจะมุ่งทางด้านให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้กระทำทั้งด้วยตนเองและกระทำ
 ร่วมกัน เป็นต้น เมื่อใดก็ตามที่ผู้เรียนรู้สึกว่ายากทเรียนสนุก น่าเรียน และบทเรียนไม่ยากหรือ
 ง่ายจนเกินไป จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ซึ่งถือว่าเป็นแรงจูงใจอย่าง
 หนึ่ง ที่ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษอีกด้วย

ส่วนแนวโน้มด้านจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผล พบว่า จะวัดและ
 ประเมินผลเพื่อปรับปรุงทั้งการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู ซึ่งเป็นการวัดและ
 ประเมินผลทั้งด้านความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วย จากผลการวิจัยจะพบว่า
 จุดประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอนาคตไม่แตกต่างไป
 จากจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรฉบับ
 ปัจจุบัน แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า จุดประสงค์ของการวัดและประเมินผลที่กำลังใช้
 อยู่ในขณะนี้มีความเหมาะสมดีแล้ว การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น
 มิได้แตกต่างไปจากวิชาอื่นมากนัก เพียงแต่จำเป็นต้องคำนึงการวัดและประเมินผลทางด้าน
 ทักษะและความรู้ของนักเรียนที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางภาษา ครูจึงจำเป็นต้องออกข้อสอบ
 ให้ทักษะสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ว่าต้องการทดสอบทักษะใด และทดสอบอะไร
 (River, 1972) เมื่อพิจารณาจากสภาพเป็นจริงในทางปฏิบัติแล้ว การวัดผลส่วนใหญ่ไม่ได้
 วัดตามลักษณะการจัดการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนเน้นการฝึกกิจกรรมทางการ
 ฟังและพูดค่อนข้างมาก แต่การวัดผลจะวัดความรู้ทางกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ การอ่าน และการ
 เขียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากผลการวิจัยของ อีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2525) พบว่า ครูส่วนมาก
 จะสอบตามเนื้อหาที่มีในหนังสือแบบเรียนและไม่สามารถสร้างแบบทดสอบที่ดีได้ เพราะครูขาด
 ความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างแบบทดสอบ ส่วน แอล จี
 อเล็กซานเดอร์ (Alexander quote in Carroll, 1980) ให้ความเห็นว่า ควรมีการ
 พัฒนาวิธีทดสอบแบบใหม่ขึ้น เพื่อจะได้ทราบว่า นักเรียนสามารถแสดงออกทางภาษาได้ดี
 เพียงไร มิใช่เพื่อจะทราบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษมากน้อยแค่ไหน ส่วนวิธีการ
 และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลนั้นมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ แบบ

เพื่อวัดให้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ครูภาษาอังกฤษต้องสอนหลายวิชาจึงไม่มีเวลาในการทำข้อทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนทุกจุดประสงค์ได้ และที่สำคัญ จากผลการวิจัยของ รวงทอง คำรังสฤษดิ์ (2525) พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาอันดับแรก คือ ครูไม่เข้าใจหลักการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีแบบประเมินผลและขาดคู่มือการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อิศพงษ์ แก่นอินทร์ (2525) พบว่าครูภาษาอังกฤษต้องการให้จัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการวัดและประเมินผลเป็นอย่างมาก การวัดและประเมินผลควรจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนการสอนโดยจะมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ แบบต่อเนื่อง ซึ่ง พวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2521) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น การทดสอบเกี่ยวกับภาษามีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องกระทำติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งแสดงว่าการวัดและประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้ให้ครูภาษาอังกฤษทราบถึงความก้าวหน้า และจุดที่ต้องสนับสนุนหรือแก้ไขในการเรียนของนักเรียนแต่ละคนโดยกระทำอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้แนวโน้มด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จะใช้เกณฑ์ทั้ง 2 แบบ คือ แบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงกลุ่ม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลนั้นสามารถยืดหยุ่นได้ แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังคงใช้เกณฑ์แบบเดิม และมีแนวโน้มที่จะให้อิสระกับครูภาษาอังกฤษให้ดำเนินการในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วยตนเองมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเรื่องผู้ออกข้อสอบไม่ได้ เป็นผู้สอน และผู้สอนไม่ได้ออกข้อสอบปัญหาเรื่องข้อสอบไม่ตรงตามเนื้อหาที่เรียนจะหมดไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ตารางที่ 21 แสดงการ เปรียบ เทียบหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 : 2521 : 2543

ปีพุทธศักราช องค์ประกอบของหลักสูตร	พุทธศักราช 2503	พุทธศักราช 2521	พุทธศักราช 2543
<p>1. ลักษณะทั่วไปของหลักสูตร</p> <p>2. จุดประสงค์</p> <p>3. โครงสร้าง</p> <p> ก. วิชาบังคับหรือ วิชาเลือก</p> <p> ข. ระดับชั้นที่เริ่ม เรียน</p> <p>4. วิธีสอน</p>	<p>เน้นความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษา ซึ่งได้แก่ การท่องจำ กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ต่าง ๆ</p> <p>เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ในการ เรียนต่อในระดับสูง และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และ เขียน</p> <p>วิชาบังคับ</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5</p> <p>แบบฟัง-พูด</p>	<p>เน้นความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้พื้นฐานทาง ภาษาอังกฤษสำหรับการแสวงหา ความรู้ เพิ่ม เต็มทั้ง ในและนอกระบบ โรงเรียน โดยมี เจตคติที่ดีต่อ ภาษาอังกฤษ</p> <p>วิชาเลือก</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5</p> <p>แนวการสอน เพื่อการสื่อสาร</p>	<p>เน้นความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อติดต่อสื่อสารได้ทั้ง ในชีวิตประจำวัน และใช้ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ได้ตามความ เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ โดยให้มี เจตคติที่ดีต่อการ เรียนภาษาอังกฤษ ซึ่ง เป็นภาษาสากล</p> <p>วิชาบังคับ</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1</p> <p>แบบผสมผสานโดยนำข้อดีของวิธีสอนแบบ ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้แต่ละครั้ง</p>

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 : 2521 : 2543 (ต่อ)

ปีพุทธศักราช องค์ประกอบของหลักสูตร	พุทธศักราช 2503	พุทธศักราช 2521	พุทธศักราช 2543
5. บทบาทของครู	ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน	ครูเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำ และตรวจสอบการฝึกกิจกรรมทางภาษา โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน	ครูจะลดบทบาทในการเป็นแม่แบบของการใช้ภาษาโดยใช้สื่อทางเทคโนโลยีช่วยในการจัดการเรียนการสอน และเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง แนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2543 พบประเด็นที่น่าสนใจบางประการ ดังนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาอังกฤษ

1. ครูต้องมีความรู้ด้านเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี และสามารถปรับเนื้อหาที่สอนให้เชื่อมโยงไปถึงสภาพการใช้จริงในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้ โดยการสมมติสถานการณ์จำลอง เพื่อให้นักเรียนฝึกกิจกรรมทางภาษา ตัวอย่างเช่น ครูสมมติสถานการณ์การซื้อขายนสินค้า มีการใช้รูปประโยค How much is it? หรือ How much are these? ในการถามราคาสินค้า หรือใช้รูปประโยค Discount, please. สำหรับการต่อรองราคาสินค้า หรือจะใช้รูปประโยคอื่น ๆ เช่น It's also?, It's too cheap., Do you want them all? หรือใช้รูปประโยค Do you have small coins?, Here is your change. ในการทอนเงินให้กับลูกค้า เป็นต้น

2. ครูควรลดบทบาทของการเป็นแม่แบบในการใช้ภาษา ได้แก่ การออกเสียงคำศัพท์ การเน้นเสียงในคำ (stress) หรือการออกเสียงสูงต่ำในรูปประโยคชนิดต่าง ๆ (Intonation) โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่มีปัญหาการออกเสียงไม่ถูกต้อง ไม่ควรให้นักเรียนออกเสียงเลียนแบบตามการออกเสียงของครู เพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการออกเสียงผิดจะแก้ไขให้ถูกต้องได้นั้นค่อนข้างยาก สิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้คือนอกเหนือจากการเตรียมตัวครูก่อนสอน โดยฟังจากแถบบันทึกเสียงแล้ว ครูควรจะให้นักเรียนฟังจากสื่อโดยตรง ซึ่งอาจจะเป็นแถบบันทึกเสียง หรือ วีดิทัศน์ เป็นต้น เช่นการออกเสียงคำว่า o'clock หรือ drawing การออกเสียงสูงต่ำในประโยคคำถาม Is it a ghost? หรือ Is it black or white? เป็นต้น

3. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นลักษณะของการทำงานเป็นกลุ่ม ได้แก่ การฝึกบทสนทนา การสรุปความหมายจากเรื่องที่อ่าน และกิจกรรมทางภาษาอื่น ๆ เพื่อฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม และสร้างคุณนิสัยในการทำงานร่วมกัน

4. ครูควรใช้วิธีการและเครื่องมือหลาย ๆ อย่างในการวัดและประเมินผล เช่น ถ้าจะวัดความรู้และความสามารถในการแสดงออกด้านการใช้ภาษา ครูสามารถใช้การออกคำสั่งโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งนั้น หรือครูพูดประโยคภาษาอังกฤษแล้วให้นักเรียนพูดได้ตอบ ซึ่งนักเรียนอาจจะตอบโดยใช้วลีหรือประโยคอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้ ครูสามารถนำมาใช้ได้โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งด้วย

5. ครูไม่ควรใช้เกณฑ์ในการประเมินผลอย่างเดียวกันกับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน เช่น การสอบผ่านจุดประสงค์ในการอ่าน โดยครูตั้งเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ว่า นักเรียนจะต้องอ่านได้ถูกต้อง 8 คำ ใน 10 คำ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ แต่ในสภาพความเป็นจริงของการจัดชั้นเรียนจะมีทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและเรียนอ่อนอยู่คละกัน ครูควรลดเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ลงจาก 8 คำ เป็น 5 คำ สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน

6. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเองในการทดสอบทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการฟัง โดยการที่ครูออกเสียงคำศัพท์ให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนกากบาทให้ตรงกับคำที่ครูออกเสียง จากนั้นนำมาตรวจสอบความถูกต้องจากใบคำตอบของครู แล้วจึงให้นักเรียนประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับใด ซึ่งครูอาจจะใช้สัญลักษณ์รูปดาวสีต่าง ๆ ตามระดับความสามารถ การกระทำเช่นนี้ออกจากนักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าด้านทักษะการฟังแล้ว ยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการฟังของตนเองโดยทางอ้อมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัยทั่วไป

งานวิจัยที่ต้องใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ เดลฟาย จำเป็นต้องมีทักษะและเทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีมนุษยสัมพันธ์ กริยามารยาทที่เหมาะสมกับกาลเทศะและความอดทนในการติดตามข้อมูล ซึ่งหากขาดเทคนิคดังกล่าว อาจทำให้การวิจัยล่าช้าหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยที่จะใช้เทคนิคเดลฟาย จึงควรตระหนักในเรื่องการ

ศึกษาขั้นตอนและกระบวนการตาม เทคนิค เดลฟาย กำหนดเวลาในการแจกและเก็บข้อมูลและต่อ
รอบการสัมภาษณ์ และที่สำคัญคือ การติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ใน
การวางแผนการวิจัยด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ในระดับการศึกษาอื่น ๆ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการ เสริมความรู้ครูภาษาอังกฤษด้านการวัดและประเมินผล
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในรูปของโครงการ เสริมสมรรถภาพครู
ภาษาอังกฤษ
3. ควรมีการวิจัยเพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการแสดงออกทางภาษาทั้งการ
ฟัง พูด อ่าน และ เขียนของผู้เรียนที่เรียนในโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน เช่น โรงเรียนใน
ส่วนภูมิภาคกับโรงเรียนในส่วนภูมิภาค หรือ เขตการศึกษาเดียวกัน
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่อยู่ใน
ในแหล่งที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการปรับ เนื้อหาให้สอดคล้องกับการใช้จริงในแต่ละท้องถิ่น
5. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียนที่กำลัง เรียนในระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับ เนื้อหาที่ต้องการทราบเพิ่มเติมจากที่มีในหนังสือแบบ เรียน
6. ควรมีการศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ เป็นวิชาบังคับหรือวิชา เลือกโดย
ใช้ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายที่มีความคิด เห็นว่าภาษาอังกฤษควรจะเป็นวิชาบังคับ
และฝ่ายที่มีความคิด เห็นว่าภาษาอังกฤษควรจะเป็นวิชา เลือก